

TAYLOR-JÄRJESTELMÄ ON IHMISEN ORJUUTTAMISTA KONEEN AVULLA

Kapitalismi ei voi seisoa hetkeäkään paikallaan. Sen täytyy kulkea aina eteenpäin. Kilpailu, joka kärjistyy erikoisesti pulakausina, meidän aikakautemme tapaisina kausina, pakottaa keksimään yhä uusia keinoja, joilla tuotanto saadaan halvemmaksi. Mutta pääoman herruus muuttaa kaikki tuollaiset keinot työläisen sarron voimistamisen välineiksi.

Taylor-järjestelmä on eräs noista keinoista.

Tämän järjestelmän kannattajat ovat hiljattain kokeilleet Amerikassa seuraavia keinoja.

Työläisen käteen kiinnitetään pieni sähkölamppu. Valokuvataan työläisen liikkeitä ja tutkitaan sähkölampun liikunta. Huomataan, että eräät liikkeitä olivat „liikoja”,— ja työläinen pakotetaan välttämään noita liikkeitä, s.o. työskentelemään voimaperäisemmin, ettei häneltä menisi sekuntiakaan lepäämiseen.

Uusia tehdasrakennuksia suunnitellaan kokonaan siten, ettei yksikään minuutti menisi hukkaan, kun tehtaalle kuljetetaan tarve-aineita, siirretään niitä työasialta toiselle ja viedään pois valmiit tuotteet. Järjestelmällisesti käytetään elokuvausta parhaiden työläisten työn tutkimiseksi ja työn voimaperäisyyden lisäämiseksi, s.o. työläisen „hoputtamiseksi” entistä enemmän.

Koko päivä elokuvattiin esimerkiksi asentajan työtä. Kun tutkittiin hänen liikkeensä, niin otettiin käytäntöön erikoinen, niin korkea penkki, ettei asentajan tarvinnut enää hukata aikaa kumartamiseen. Asentajan avuksi pantiin pikkupoika. Pojan tehtävänä oli ojentaa hänelle jokainen koneenosa määrättyllä, sopivimmalla tavalla. Muutaman päivän kuluttua asentaja käytti samaan koneen asentamis-

työhön vain *neljänneksen* siitä ajasta, minkä hän oli kuluttanut aikaisemmin!

Kuinka tavaton työn tuottavuuden kasvu!.. mutta työläisen palkkaa ei korotettu nelinkertaisesti, vaan korkeintaan puolitoistakertaisesti, ei enempää, ja sekin *vain ensi aluksi*. Heti kun työläiset tottuivat uuteen järjestelmään, alennetaan maksu taas entiselle tasolle. Kapitalisti saa valtavia voittoja, mutta työläinen tekee työtä neljä kertaa voimaperäisemmin ja samalla kuluttaa hermojaan ja lihaksiaan neljä kertaa nopeammin.

Uusi työläinen viedään tehtaan elokuvahuoneeseen, missä hänelle näytetään hänen työnsä „mallikelpoinen” suoritus. Työläinen pakotetaan „tavoittamaan” tuo malli. Viikon kuluttua työläiselle esitetään elokuvassa hänen oma työnsä ja verrataan sitä „malliin”.

Kaikki nuo valtavat parannukset tehdään työläisen *vahingoksi*, ne johtavat häneen kohdistuvan painostuksen ja sorron lisääntymiseen, ja samalla rajoitutaan siihen, että rationalisoidaan, järkiperäistetään työnjako *tehtaan sisällä*.

Luonnollisesti herää ajatus: entä työn jako koko yhteiskunnan sisällä? Miten yletön määrä työtä meneekään nykyään hukkaan sen vuoksi, että koko kapitalistinen tuotanto on sekasortoista, kaaosmaista! Kuinka paljon aikaa hukataankaan raaka-aineen toimittamiseen tehtailijalle satojen välikauppioiden kautta, kun ei tunneta markkinakysyntää! Eikä siinä hukata yksistään aikaa, vaan hukataan ja pilataan itse tuotteitakin. Entä ajan ja työn hukka valmiiden tuotteiden toimittamisessa kuluttajille lukemattomien pikkuvälittäjien kautta, jotka eivät myöskään voi tietää ostajien vaatimuksia ja suorittavat hyvin paljon sekä liikoja liikkeitä että liikoja ostoja, matkoja ja niin edelleen ja niin pois päin!

Pääoma järjestää ja järkiperäistää työtä tehtaan sisällä voimistaakseen työläisen sortamista ja lisätäkseen voittojaan. Mutta yhteiskunnallisessa tuotannossa säilyy ja lisääntyy kaaos, joka johtaa puliin, kun kasatuille rikkauksille ei löydy ostajia, mutta miljoonat työläiset nääntyvät ja näkevät nälkää, kun eivät löydä työtä.

Keksijäinsä tietämättä ja tahtomatta taylor-järjestelmä valmistelee sitä hetkeä, jolloin proletariaatti ottaa käsiinsä koko yhteiskunnallisen tuotannon ja nimittää omat työläiskomiteansa toimittamaan oikein yhteiskunnallisen työn jaon ja järjestelyn. Suurtuotanto, koneet, rautatiet, puhelin —

kaikki tuo antaa tuhansia mahdollisuuksia supistaa järjestyneiden työläisten työaika nelinkertaisesti ja turvata heille neljä kertaa parempi toimeentulo kuin nyt.

Ja työläiskomiteat kyllä osaavat työväenliittojen avustamina soveltaa näitä yhteiskunnallisen työn järkipäisen jaon periaatteita, kun työ tulee vapautetuksi pääoman harjoittamasta orjuutuksesta.

*„Putj Pravdy” № 35,
maaliskuun 13 pnä 1914
Allekirjoitus: M. M.*

*Julkaistaan „Putj Pravdy” lehdessä
tekstin mukaan*
